

РЕЧ НА ПОЧЕТКУ

Парафирање Општег оквирног споразума о миру за Босну и Херцеговину пре двадесет две године, у Дејтону, 21. новембра 1995. године, а потом и његово потписивање, 14. децембра у Паризу, најзначајнији су датуми у другој половини прошлог века за народе, националне мањине и грађане у Босни и Херцеговини. Они су омогућили крај грађанског рата и утврђивање мира, дали шансу за опстанак Босне и Херцеговине као политичке и државне заједнице и улили наду да ће та шанса да буде искориштена на добробит свих у Републици Српској, Федерацији Босни и Херцеговини, односно у Босни и Херцеговини као заједници два ентитета, три конститутивна народа и оних грађана који не припадају ни једном од конститутивних народа.

Такав неспорни значај овог комплексног међународног уговора определио нас је да научни скуп који је Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву организовао 2015. године посветимо управо њему и да ауторима који имају различите погледе на њега, његове ситуационе и историјске вредности пружимо шансу да изразе своје ставове и оцене о њему, његовим елементима и досадашњим исходима.

Општи оквирни споразум о миру за Босну и Херцеговину био је и остао предмет опречних оцена у веома широком распону, од крајње похвалних, до крајње критичких. Но, упркос свему, остаје и опстаје његова највећа вредност – Босна и Херцеговина „живи“ и делује према њему већ двадесет две године или, временитије речено, већ целу четвртину века, и тешко може и да се замисли у овом тренутку неки други одржив модел за њу. По свему судећи, он у овом тренутку нема другу одрживу алтернативу за Босну и Херцеговину.

У Зборнику су објављени и радови који се не баве непосредно Дејтонским споразумом нити правним системом који је на њему заснован, већ се аутори ових радова баве позитивним правом суседних држава. Сматрамо да су ови радови вредни прилози разумевању модерног права, а да су за Босну и Херцеговину посебно важни из упоредноправне перспективе.

Ово је прилика да свим ауторима захвалимо на сарадњи и вредним прилозима, са надом да ће бити читани и цитирани.

Такође, ово је прилика и место да искрено захвалимо Граду Бијељина, у коме скоро четврт века успешно делује Одељење Правног факултета у Источном Сарајеву, и њеном градоначелнику господину Мићи Мићићу, на финансијској помоћи која је омогућила да овај Зборник угледа светлост дана.

Декан Правног факултета и уредник Зборника
Проф. др Радомир В. Лукић

INTRODUCTORY WORD

The signing of the General Framework Agreement for Peace in Bosnia and Herzegovina, twenty seven years ago, first in Dayton, on 21 November 1995, and then officially in Paris, on 14 December 1995, are the most important dates in the second half of the 20th century for the peoples, national minorities, and the citizens in Bosnia and Herzegovina. This event opened a door for the ending of the civil war and the establishing of peace. It gave the chance for survival of Bosnia and Herzegovina as a political and state community, and gave the hope that this chance is going to be accomplished in the interest of all in the Republika Srpska, the Federation of Bosnia and Herzegovina, and in Bosnia and Herzegovina as a community of two entities, three constituent peoples, and those citizens who do not belong to any constituent people.

Such an incontestable significance of this complex international agreement influenced our decision to dedicate the scientific conference, organized in East Sarajevo in 2015, to this agreement, and to call the authors with different views on its value to express their attitudes, and to evaluate its elements and achievements.

The General Framework Agreement for Peace in Bosnia and Herzegovina has been the object of contradictory appraisals in very wide range. Some authors have completely positive attitude toward it, while the others are very critical. However, its most important value is that Bosnia and Herzegovina „lives“ thanks to it more than a quarter of century, and it is very hard even to imagine at this moment any other tenable alternative to it.

This Collection of Papers includes also papers which do not directly deal with the General Framework Agreement for Peace in Bosnia and Herzegovina or the legal system which is based on it. The authors of these papers deal with the positive legal systems of the neighboring states. These papers are valuable contribution to the understanding of the modern law, and for Bosnia and Herzegovina they are particularly important from the comparative perspective.

I take this opportunity to thank to all the authors for cooperation, with the hope that their valuable contributions will be read and cited.

I also take the opportunity to thank to the City of Bijeljina, where the department of our faculty functions for almost a quarter of century, and to its Mayor Mr. Mićo Mičić, whose financial contribution significantly enabled publishing of these Collection of Papers.

Dean of the Faculty of Law and
The Editor-in-Chief of the Collection of Papers
Associate Professor Radomir V. Lukić, LL.D.